

PODSUMOWANIE

Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”

1. PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną przeprowadzenia strategicznej oceny stanowią następujące akty prawne:

1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001)
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003)
3. Dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985 z późn. zm.)
4. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.)
5. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003)
6. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, Poz. 1227, z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 tj. z późn. zm.),
8. Ustawa z dn. 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz.U. z 2004 r. nr 92 poz. 880).

Art. 55 ust.3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U.2008, Nr 199, Poz. 1227 z późn. zm.), określa zakres prognozy.

2. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Program opisuje stan środowiska na terenie gminy oraz presje jakim podlegają poszczególne komponenty środowiska oraz określa strategię długoterminową gminy w zakresie ochrony środowiska - definiuje cele długookresowe (8 lat) oraz zadania krótkoterminowe dla najbliższych czterech lat.

W wyniku realizacji Programu zakłada się osiągnięcie nadrzędnego celu Programu, który określono jako: **„Zapewnienie trwałego rozwoju społeczno – gospodarczego gminy przy uwzględnieniu zasad ochrony środowiska naturalnego”**.

W Programie określono cele i kierunki działań odnoszące się do poszczególnych komponentów środowiska tj. do: powietrza atmosferycznego, zasobów wodnych, powierzchni terenu i środowiska glebowego, zasobów przyrody, a także edukacji.

W zakresie powietrza atmosferycznego przyjęte cele systemowe to: poprawa jakości powietrza atmosferycznego oraz ochrona przed hałasem i niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym. Osiągnięciu tych celów służyć mają działania, których kierunki to: ograniczenie niskiej emisji, ograniczenie uciążliwości systemu komunikacyjnego oraz ochrona przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym.

W celu ograniczenia niskiej emisji zaplanowano do realizacji w ciągu najbliższych 4 lat następujące działania: termomodernizacja istniejących budynków publicznych, wykonanie instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej i wody basenowej dla budynku Regionalnego Centrum Rekreacji i Rehabilitacji w Nowej Dębie w oparciu o odnawialne źródła energii w postaci kolektorów słonecznych, edukacja mieszkańców nt. zanieczyszczeń z niskiej emisji i szkodliwości spalania odpadów w piecach domowych.

W celu ograniczenia uciążliwości systemu komunikacyjnego zaplanowano: wyznaczenie obszarów, na których występuje przekroczenie norm poziomu hałasu pochodzącego z węzłów komunikacyjnych, modernizacje dróg i skrzyżowań, budowę infrastruktury rowerowej: oznakowanie tras rowerowych, budowa parkingów dla rowerów.

W celu ochrony przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym zaplanowano uwzględnienie ograniczeń i uwarunkowań wynikających z ekspozycji na niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, lokalizowanie obszarów narażonych na ekspozycję niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W zakresie zasobów wodnych przyjęte cele systemowe to poprawa jakości i ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz zapewnienie wszystkim mieszkańcom Gminy odpowiedniej jakości wody do picia.

Osiągnięciu tych celów służyć mają działania, których kierunki to: ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych oraz racjonalna gospodarka zasobami wodnymi.

W celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych zaplanowano do realizacji w ciągu najbliższych 4 lat następujące zadania:

- Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Cygany i Jadachy ok. 46,1 km
- Budowa kanalizacji w miejscowości Rozalin, Alfredówka i Buda Stalowska ok. 40 km
- Modernizacja sieci kanalizacyjnej na terenie miasta o długości 13500 mb
- Rozbudowa kanalizacji przy ul. M. Konopnickiej
- Sporządzenie rejestru przydomowych oczyszczalni ścieków
- Sporządzenie rejestru zbiorników bezodpływowych (szamb)
- Wymiana zapadniętych odcinków kanalizacji i wykonanie kinet
- Likwidacja "dzikich" wysypisk śmieci (w tym odpadów wielkogabarytowych)
- Modernizacja oczyszczalni ścieków polegająca na: budowie zbiornika retencyjnego, modernizacji układu napowietrzania, modernizacji gospodarki osadowej

W zakresie racjonalnej gospodarki zasobami wodnymi i ochronie przeciwpowodziowej zaplanowano zadania:

- Prace remontowe związane z funkcjonowaniem ujęcia wód podziemnych (wymiana szafy sterowniczej, studnia zastępcza, remont magistrali)
- Usprawnienie technologii stacji uzdatniania wody
- Monitoring ujęcia wód podziemnych

- Ochrona istniejących i tworzenie nowych oczek śródpolnych
- Modernizacja wałów przeciwpowodziowych: Łęg Klewicz – zabezpieczenie przeciwwfiltracyjne obwałowań w km wału lewy 0 + 000 – 7 + 740 w miejscowości: Krawce, gm. Grębów, Buda Stalowska, gm. Nowa Dęba.

W zakresie powierzchni terenu i środowiska glebowego przyjęte cele systemowe to: ochrona środowiska glebowego i ochrona zasobów mineralnych. W celu zapobiegania degradacji gleb planuje się realizację następujących zadań krótkoterminowych: edukacja ekologiczna rolników i konkursy dla rolników i działkowców, podnoszenie świadomości mieszkańców o zagrożeniu i degradującym oddziaływaniu wypalania traw.

W celu zapobiegania degradacji zasobów złóż mineralnych planowana jest likwidacja nielegalnego wydobywania kopalin, rekultywacja zdegradowanych terenów poeksploatacyjnych.

W zakresie zasobów przyrody określono następujące cele systemowe: zachowanie i ochrona bioróżnorodności oraz rozwój systemów ochrony przyrody. Kierunki działań, które mają służyć osiągnięciu wyznaczonych celów to: doskonalenie systemu form ochrony przyrody, ochrona i zrównoważone użytkowanie lasów, identyfikacja i ochrona pozostałych obszarów cennych przyrodniczo oraz zachowanie bioróżnorodności obszarów rolniczych.

Do zadań krótkoterminowych przewidzianych do realizacji z zakresu zasobów przyrody należą: utrzymanie istniejących form ochrony przyrody, ochrona istniejących kompleksów leśnych, racjonalna gospodarka leśna zgodna ze standardami FSC (Forest Stewardship Council), zalesianie gruntów porolnych, ochrona zieleni dolin rzecznych, terenów torfowiskowych i zabagnionych, ochrona i rozwój terenów zieleni urządzonej, Rozwijanie i tworzenie nasadzeń zieleni śródpolnej.

Zadania z zakresu edukacji ekologicznej społeczeństwa realizowane będą poprzez: prowadzenie programów edukacji ekologicznej i organizowanie konkursów o tematyce ekologicznej w szkołach („Święto Ziemi”, „Święto Drzewo”), stworzenie powszechnego dostępu do informacji o środowisku, promocja walorów środowiskowych gminy, szkolenie zawodowe nauczycieli i pracowników administracji samorządowej w zakresie ochrony środowiska, szkolenia żołnierzy z zakresu ochrony środowiska.

Głównym założeniem Programu Ochrony Środowiska jest ograniczenie zanieczyszczenia środowiska na terenie gminy i poprawa jego stanu. Wdrożenie Programu nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska gminy, a prawidłowa jego realizacja przyniesie wymierny efekt ekologiczny w postaci minimalizacji antropopresji na środowisko.

Negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze przedsięwzięć zawartych w Programie ograniczało się będzie w większości przypadków jedynie do etapu realizacji inwestycji (etapu prac budowlanych związanych z planowanymi inwestycjami), który wiąże się zazwyczaj z podwyższoną emisją hałasu, emisją spalin z maszyn budowlanych, czy też zwiększoną emisją pyłów. Negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o lokalnym charakterze.

Na etapie eksploatacji oddziaływanie na środowisko będzie znikome, prawdopodobnie mniejsze w stosunku do stanu obecnego.

Realizacja Programu nie spowoduje ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym o wysokich walorach przyrodniczych, nie wpłynie negatywnie na obszary chronione cenne przyrodniczo, w tym na obszary NATURA 2000. Z uwagi na charakter przedsięwzięć przewidzianych do realizacji oraz ich lokalizację, również na etapie budowy nie będą występowały niekorzystne oddziaływania na istniejące formy ochrony przyrody, w tym na obszary NATURA 2000.

Ze względu na lokalny charakter działań i zasięg przestrzenny obszaru objętego Programem Ochrony Środowiska i stosunkowo dużą odległość gminy od granic państw ościennych skutki realizacji założeń Programu nie będą miały znaczenia transgranicznego.

Oddziaływania skumulowane mogą występować w przypadku jednoczesnej realizacji kilku z planowanych działań. Aby tego uniknąć należy rozważnie planować harmonogram planowanych prac.

Prognoza proponuje szereg działań minimalizujących potencjalnie negatywne skutki realizacji Programu. Są to działania organizacyjne i techniczne, których realizacja może zminimalizować potencjalnie negatywne oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji.

Zestawienie oddziaływań ustalonych w Prognozie dla poszczególnych zadań określonych w Programie zawiera załączona tabela. Podsumowanie to przedstawia końcowy, sumaryczny wpływ planowanych inwestycji na komponenty środowiska, człowieka oraz dobra kultury.

3. OPINIE WŁAŚCIWYCH ORGANÓW

Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Dęba zwrócił się do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem (RDOŚ-18-WOOS-7048-6-33/09/ap) z dnia 13.10.2009 stwierdził konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” i uzgodnił zakres oceny.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Rzeszowie pismem (SNZ.465-79/09) z dnia 21.09.2009r. również stwierdził konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania i jednocześnie uzgodnił jej zakres.

Właściwymi organami uzgadniającymi, zgodnie z art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U.2008, Nr 199, Poz. 1227) są:

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
- Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Rzeszowie.

Do ww. organów skierowano projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko celem uzgodnienia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 05.01.2010 r. (znak: RDOŚ-18-WOOS-7048-6-52/09/ap) zaopiniował pozytywnie przedłożone dokumenty.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 04.12.2009 r. (Znak: SNZ.4610-95/09) zaopiniował pozytywnie w zakresie sanitarno-higienicznym projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”.

4. UWAGI I WNIOSKI ZGŁOSZONE PODCZAS KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko (równoległe z projektem „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko) zostały

udostępnione społeczeństwu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Obwieszczenie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Urzędu Miasta i Gminy Nowa Dęba w dn. 20.01.2010 r.

Wnioski i uwagi mogli wносить wszyscy obywatele jak również organizacje pozarządowe, grupy społeczne, przedstawiciele środowisk naukowych itd.

Poniżej przedstawiono treść obwieszczenia Burmistrza Gminy Nowa Dęba w sprawie udostępnienia dokumentów do konsultacji społecznych.

GKS.7061-52/09/10

Nowa Dęba, 20 stycznia 2010r.

OBWIESZCZENIE

Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Dęba działając na podstawie art. 39 ust.1, art.40 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227), w celu zapewnienia udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko podaje do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania projektów dokumentów i możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją tych spraw, którymi są:

projekty dokumentów:

– „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”,

– „Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”

oraz

- Prognoza Oddziaływania na Środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”
- Prognoza Oddziaływania na Środowisko projektu „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”,
- Opinie:
  - Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie
  - Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie,
  - Zarządu Województwa Podkarpackiego,
  - Zarządu Powiatu Tarnobrzeskiego,
  - Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Z projektami dokumentów i niezbędną dokumentacją tych spraw można zapoznać się w siedzibie organu opracowującego projekty dokumentów, którą jest Urząd Miasta i Gminy Nowa Dęba przy ulicy Rzeszowskiej 3 w pok. 216 na II piętrze w dniach poniedziałek, środa, czwartek, piątek w godzinach 7³⁰ - 15³⁰, wtorek w godzinach 8³⁰ – 16³⁰.

Zainteresowani mogą składać uwagi i wnioski do przedmiotowych dokumentów w terminie do dnia 04 marca 2010r.

Uwagi i wnioski mogą być wnoszone w formie pisemnej na adres: Urząd Miasta i Gminy Nowa Dęba ul. Rzeszowska 3, 39-460 Nowa Dęba, ustnie do protokołu lub za pomocą

środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres: gmina@nowadeba.pl

Złożone uwagi i wnioski zostaną rozpatrzone przez Burmistrza Miasta i Gminy Nowa Dęba ze wskazaniem sposobu i zakresu ich uwzględnienia w załączonych podsumowaniach do przyjętych dokumentów.

Uwagi i wnioski złożone po upływie wskazanego terminu pozostaną bez rozpatrzenia

Obwieszczenie Burmistrza Miasta i Gminy Nowa Dęba z dnia 20.01.2010r. znak: GKS.7061-52/09/10 było wywieszane na tablicy ogłoszeń w sołectwach (Tarnowska Wola, Rozalin, Alfredówka, Jadachy Chmielów, Cygany), osiedlach (Poręby Dębskie, Dęba, Buda Stalowska) w dniach od 20.01.2010r. do 05.03.2010r, a także zostało umieszczone w prasie 28 stycznia 2010r.

Ponadto ogłoszenie Burmistrza Miasta i gminy Nowa Dęba z dnia 20.01.2010r. znak: GKS.7061-52/09/10 było wywieszane na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta i Gminy Nowa Dęba, a także zostało umieszczone na stronie internetowej www.nowadeba.pl w dniach od 20.01.2010r. do 05.03.2010r. Treść ogłoszenia przedstawiono poniżej.

GKS.7061-52/09/10

Nowa Dęba, 20 stycznia 2010r.

OGŁOSZENIE

Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Dęba działając na podstawie art. 39 ust.1, art.40 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227), w celu zapewnienia udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko podaje do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania projektów dokumentów i możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją tych spraw, którymi są:

projekty dokumentów:

- „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”,

- „Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”

oraz

- Prognoza Oddziaływania na Środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”
- Prognoza Oddziaływania na Środowisko projektu „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”,
- Opinie:
  - a) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
  - b) Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie,
  - c) Zarządu Województwa Podkarpackiego,
  - d) Zarządu Powiatu Tarnobrzieskiego,
  - e) Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Z projektami dokumentów i niezbędną dokumentacją tych spraw można zapoznać się w siedzibie organu opracowującego projekty dokumentów, którą jest Urząd Miasta i Gminy

Nowa Dęba przy ulicy Rzeszowskiej 3 w pok. 216 na II piętrze w dniach poniedziałek, środa, czwartek, piątek w godzinach 7³⁰ - 15³⁰, wtorek w godzinach 8³⁰ – 16³⁰.

Zainteresowani mogą składać uwagi i wnioski do przedmiotowych dokumentów w terminie do dnia 04 marca 2010r.

Uwagi i wnioski mogą być wnoszone w formie pisemnej na adres: Urząd Miasta i Gminy Nowa Dęba ul. Rzeszowska 3, 39-460 Nowa Dęba, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres: gmina@nowadeba.pl

Złożone uwagi i wnioski zostaną rozpatrzone przez Burmistrza Miasta i Gminy Nowa Dęba ze wskazaniem sposobu i zakresu ich uwzględnienia w załączonych podsumowaniach do przyjętych dokumentów.

Uwagi i wnioski złożone po upływie wskazanego terminu pozostaną bez rozpatrzenia.

Do Projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016” i projektu Prognozy oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Dęba na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016” nie wniesiono żadnych uwag na tym etapie.

5. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, JEŻELI ZOSTAŁO PRZEPROWADZONE

Postępowanie transgraniczne nie było wymagane i nie zostało przeprowadzone. Ze względu na zasięg przestrzenny obszaru objętego Programem ochrony środowiska i stosunkowo dużą odległość gminy od granic państw ościennych skutki realizacji założeń Programu nie będą miały znaczenia transgranicznego.

Obszar gminy Nowa Dęba nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a odległości granic gminy do granicy państwa, we wszystkich kierunkach są znaczne. Skutki realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Dęba nie mają znaczenia transgranicznego.

Organy opiniujące Prognozę oddziaływania (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska i Wojewódzki Inspektor Sanitarny) nie wniosły w tym zakresie zastrzeżeń.

6. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Zgodnie z wymogami dyrektyw proponuje się prowadzenie monitoringu efektów realizacji założeń Programu w zakresie opisanym poniżej. Celem monitoringu jest opisanie zmian stanu środowiska w wyniku realizacji założeń Programu, sprawdzenie czy założone środki łagodzące przyniosą zakładany efekt.

Celem monitoringu środowiskowego jest ocena stanu środowiska - czy stan środowiska ulega polepszeniu czy pogorszeniu – poprzez zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych dotyczących jakości środowiska i zachodzących w nim zmian. Monitoring jest również podstawą oceny efektywności wdrażania polityki środowiskowej. Dostarcza informacji o efektach wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska.

W gminie Nowa Dęba monitoring jakości środowiska realizowany jest w ramach monitoringu regionalnego województwa podkarpackiego i prowadzony jest przez Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie. W okresie wdrażania Programu, dane uzyskiwane z monitoringu jakości środowiska będą pomocne przy aktualizacji Programu ochrony środowiska.

Kontrola i monitoring realizacji celów i zadań Programu ochrony środowiska winien obejmować określenie stopnia wykonania poszczególnych działań:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów;
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a ich wykonaniem;
- analizę przyczyn rozbieżności.

Koordynator wdrażania Programu będzie oceniać, co dwa lata stopień wdrożenia. W latach 2009-2012 na bieżąco będzie monitorowany postęp w zakresie wdrażania zdefiniowanych działań, a pod koniec 2012 roku nastąpi ocena rozbieżności między celami zdefiniowanymi w Programie i analiza przyczyn tych rozbieżności. Wyniki oceny będą stanowiły wykładnię dla kolejnego Programu, w którym zostaną zdefiniowane cele i zadania na lata 2013-2020, z uszczegółowieniem działań na lata 2013 - 2016. Ten cykl będzie się powtarzał, co dwa lata, co zapewni uaktualnienie strategii krótkoterminowej czteroletniej i polityki długoterminowej ośmioletniej.

Pomiar stopnia realizacji celów Programu będzie odbywał się poprzez mierniki. Będą to mierniki związane z poszczególnymi celami. Niektóre z mierników są parametrami stanu środowiska w sytuacji, gdy cel Programu odnosi się wprost do zasobu środowiskowego.

Mierniki realizacji Programu

Cel	Mierniki	Wartość	Źródło danych
Powietrze atmosferyczne. Hałas. Promieniowanie elektromagnetyczne Cel Poprawa jakości powietrza atmosferycznego. Ochrona przed hałasem i niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym	- poziom zanieczyszczenia powietrza wg oceny rocznej	pył PM10 - A SO ₂ - A NO ₂ - A Pb - A O ₃ - A CO - A Benzen - A B(a)P - C As - A Cd - A Ni - A	WIOŚ, Rzeszów 2007
	- poziom emisji z zakładów uciążliwych	pył 10,9 Mg/rok . SO ₂ 21,68 Mg/rok NO ₂ 9,47 Mg/rok CO ₂ 17227,93 Mg/rok	Wojewódzki Bank Zanieczyszczeń Środowiska, Urząd Marszałkowski w Rzeszowie
	- długość sieci ciepłowniczej	2689,2 mb	Urząd Miasta i Gminy Nowa Dęba, 2009

Cel	Mierniki	Wartość	Źródło danych
	- odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	4 957	Urząd Miasta i Gminy Nowa Dęba, 2009
Zasoby wodne Cel Poprawa jakości i ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych. Zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy odpowiedniej jakości wody do picia	- klasa jakości wód powierzchni. - Trzeźniówka	IV klasa	WIOŚ 2006
	- długość sieci wodociągowej	100,87 km.	Urząd Miasta i Gminy Nowa Dęba, 2009
	- liczba przyłączy wodociągowych	2759	Urząd Miasta i Gminy Nowa Dęba, 2009
	- długość sieci kanalizacji sanitarnej	145,92 km	Urząd Miasta i Gminy Nowa Dęba, 2009
	- liczba mieszkańców podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej	14 936	Urząd Miasta i Gminy Nowa Dęba, 2009
	- stosunek długości sieci kanalizacyjnej do sieci wodociągowej	1,446614	Urząd Miasta i Gminy Nowa Dęba, 2009
	- liczba mieszkańców podłączonych do sieci wodociągowej	18 587	Urząd Miasta i Gminy Nowa Dęba, 2009
	- pobór wody podziemnej	958018 m ³	Wojewódzki Bank Zanieczyszczeń Środowiska, Urząd Marszałkowski w Rzeszowie, 2007
Środowisko glebowe Cel Ochrona środowiska glebowego i złóż surowców.	- % powierzchni zalesionej	6871 ha	Urząd Miasta i Gminy Nowa Dęba, 2009
Zasoby przyrodnicze Cel Zachowanie i ochrona bioróżnorodności. Rozwój systemów ochrony przyrody.	- liczba pomników przyrody	16 szt.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie
Edukacja Cel Edukacja ekologiczna społeczeństwa	- rodzaj prowadzonych działań	„Sprzątanie świata”, Zielone Szkoły	Urząd Miasta i Gminy Nowa Dęba
	- kwoty roczne przeznaczone z gminnego FOŚiGW na edukację ekologiczną	4 tys. PLN	Plan wydatków gminnego FOŚiGW w 2009 roku

Poza głównymi miernikami przy ocenie skuteczności realizacji programu powinny być brane pod uwagę również wskaźniki społeczno-ekonomiczne, wskaźniki presji na środowisko i stanu środowiska oraz wskaźniki reakcji państwa i społeczeństwa.

Wskaźniki społeczno-ekonomiczne:

- poprawa stanu zdrowia obywateli, mierzona przy pomocy takich mierników jak długość życia, spadek umieralności niemowląt, spadek zachorowalności,
- zmniejszenie zużycia energii, surowców i materiałów na jednostkę produkcji oraz zmniejszenie całkowitych przepływów materiałowych w gospodarce,
- coroczny przyrost netto miejsc pracy w wyniku realizacji przedsięwzięć ochrony środowiska,
- zmniejszenie tempa przyrostu obszarów wyłączanych z rolniczego i leśnego użytkowania dla
- potrzeb innych sektorów produkcji i usług materialnych.

Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko:

- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód lądowych, poprawa jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników wód podziemnych, poprawa jakości wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej,

- poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i zanieczyszczeń wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy, a więc przede wszystkim metali ciężkich, substancji zakwaszających, pyłów i lotnych związków organicznych),
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim hałasu komunikacyjnego,
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych,
- ograniczenie degradacji gleb, zwiększenie skali przywracania obszarów bezpośrednio lub pośrednio zdegradowanych przez działalność gospodarczą do stanu równowagi ekologicznej, ograniczenie pogarszania się jakości środowiska w jednostkach osadniczych i powstrzymanie procesów degradacji zabytków kultury,
- wzrost lesistości, rozszerzenie renaturalizacji obszarów leśnych oraz wzrost zapasu i przyrost masy drzewnej, a także wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych i poprawa stanu zdrowotności lasów,
- zmniejszenie negatywnej ingerencji w krajobrazie oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą.
- Wskaźniki aktywności państwa i społeczeństwa:
  - kompletność regulacji prawnych i tempo ich harmonizacji z prawem wspólnotowym i prawem międzynarodowym,
  - spójność i efekty działań w zakresie monitoringu i kontroli,
  - zakres i efekty działań edukacyjnych oraz stopień udziału społeczeństwa w procesach decyzyjnych,
  - opracowanie i realizowanie przez grupy i organizacje pozarządowe projektów na rzecz ochrony środowiska.

Podsumowanie oddziaływań na środowisko, zdrowie i dobra kultury

Zadanie	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i gleba	Fauna i flora	Krajobraz	Zdrowie	Dobra kultury
Powietrze atmosferyczne									
Ograniczenie niskiej emisji									
Termomodernizacja budynków: Przedszkole Nr 5, Miejsko-Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej, Samorządowy Ośrodek Kultury, Szkoła Podstawowa Nr 2	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)
Edukacja mieszkańców nt. zanieczyszczeń z niskiej emisji i szkodliwości spalania odpadów w piecach domowych	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)
Wykonanie instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej i wody basenowej dla budynku Regionalnego Centrum Rekreacji i Rehabilitacji w Nowej Dębie w oparciu o odnawialne źródła energii w postaci kolektorów słonecznych	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)
Remonty dróg – nałożenie nawierzchni bitumicznej na odcinkach ok. 3,5 do 4 km rocznie	(0)	(0)	(+) / (-)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
Budowa i przebudowa dróg o łącznej długości 2,2 km (na terenie miasta ul. Wezasowa - 1.014km, w sołectwie Chmielów ul. Strefowa, w sołectwie Jadachy ul. Górka, w sołectwie Cygany "Szeroka")	(0)	(0)	(+) / (-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(+)	(+)
Budowa ścieżki rowerowej na terenie miasta (od ronda do ul. Nizańskiej)	(0)	(0)	(+)	(+)	(-)	(0)	(0)	(+)	(0)
Budowa ścieżki rowerowej od Tarnowskiej Woli do Nowej Dęby	(0)	(0)	(+)	(+)	(-)	(0)	(0)	(+)	(0)
Ciąg pieszo-jezdny w Jadachach	(0)	(0)	(+)	(+)	(-)	(0)	(0)	(+)	(0)
Zasoby wodne									
Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych									
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Cygany i Jadachy ok. 46,1km	(+)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(0)
Budowa kanalizacji w miejscowości Rozalin, Alfredówka i Buda Stalowska ok. 40km	(+)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(0)
Modernizacja sieci kanalizacyjnej na terenie miasta o długości 13500 mb	(+)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(0)

Zadanie	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i gleba	Fauna i flora	Krajobraz	Zdrowie	Dobra kultury
Przebudowa kanalizacji deszczowej w Nowej Dębie	(+)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
Rejestr przydomowych oczyszczalni ścieków	(+)	(+)	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)
Rejestr zbiorników bezodpływowych (szamb)	(+)	(+)	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)
Likwidacja "dzikich" wysypisk śmieci (w tym odpadów wielkogabarytowych)	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)
Rozbudowa kanalizacji przy ul. M. Konopnickiej	(+)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(0)
Wymiana zapadniętych odcinków kanalizacji i wykonanie kinet	(+)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(0)
Modernizacja oczyszczalni ścieków polegająca na: budowie zbiornika retencyjnego, modernizacji układu napowietrzania, modernizacji gospodarki osadowej	(+)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(0)
Racjonalna gospodarka zasobami wodnymi									
Wymiana szafy sterowniczej	(+)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
Monitoring ujęcia	(+)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(0)
Usuwanie zanieczyszczeń zasobów wód podziemnych	(+)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(0)
Studnia zastępcza	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(0)
Technologia stacji uzdatniania wody	(+)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(0)
Remont magistrali	(+)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(0)
Ochrona istniejących i tworzenie nowych oczek śródpolnych	(+)	(+)	(0)	(0)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)
Łęg Klewicz – zabezpieczenie przeciwfiltracyjne obwałowań w km wału lewy 0 + 000 – 7 + 740 w miejscowości: Krawce, gm. Grębów, Buda Stalowska, gm. Nowa Dęba	(-)	(-)	(0)	(0)	(-)	(-)	(-)	(+)	(0)
Ochrona środowiska glebowego									
Zapobieganie degradacji gleb									

Zadanie	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i gleba	Fauna i flora	Krajobraz	Zdrowie	Dobra kultury
Edukacja ekologiczna rolników i konkursy dla rolników i działkowców	(+)	(+)	(0)	(0)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)
Podnoszenie świadomości mieszkańców o zagrożeniu i degradującym oddziaływaniu wypalania traw	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)
Zasoby przyrody									
Doskonalenie systemu obszarów chronionych									
Utrzymywanie istniejących form ochrony przyrody	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)
Ochrona i zrównoważone użytkowanie lasów									
Ochrona istniejących kompleksów leśnych	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)
Zalesianie gruntów porolnych	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)
Racjonalna gospodarka leśna zgodna ze standardami FSC	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)
Identyfikacja i ochrona pozostałych obszarów cennych przyrodniczo									
Ochrona bioróżnorodności dolin rzecznych (korytarze ekologiczne), terenów torfowiskowych i zabagnionych	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)
Ochrona i rozwój terenów zieleni urządzonej	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)
Edukacja ekologiczna									
Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa									
Dofinansowanie akcji "Sprzątanie Świata"	(+)	(+)	(0)	(0)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)
Dofinansowanie do "Zielonych Szkół"	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)
Stworzenie i rozwijanie powszechnego dostępu do informacji o środowisku	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)
Promocja walorów środowiskowych gminy	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)

(0) – oddziaływanie neutralne, (+) – oddziaływanie pozytywne, (-) – oddziaływanie negatywne, (-)/(+) – oddziaływanie negatywno-pozytywne